

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

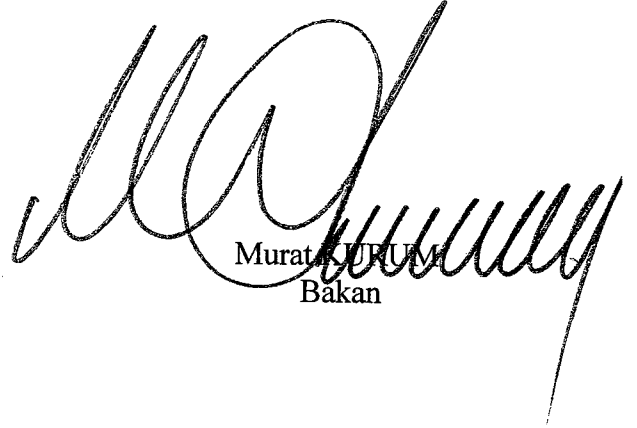
22 Temmuz 2025

Sayı :30824082-610/13096932
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN'İN
TBMM 7/26637 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

17/10/2024 tarihli ve 7/17200 sayılı soru önergemde aşağıdaki soruları sormuştum: “- Hatay'da yerinde dönüşüm konutlar için kaç başvuru yapılmıştır?

- Hatay'da yerinde dönüşüme müracaat eden kaç kişi inşaata başlamıştır?
- Yerinde dönüşüm için yapılan başvuruların, bina ruhsatına (inşaat haline) dönüşme oranı nedir?
- Yerinde dönüşüm için yapılan başvuruların inşaat haline dönüşmeme nedeni inşaat maliyetlerinin yüksekliği karşısında verilen hibe ve kredinin düşük kalması mıdır?
- Vatandaş yerinde dönüşümü teşvik etmek amacıyla verilen kredi ve hibe miktarının yükseltilmesi düşünülmekte midir?
- Vatandaşın mülkiyet hakkının korunması da dikkate alınarak, yerinde dönüşümdeki en fazla 3 konut için olan kredi başvuru kısıtlaması kaldırılarak, 3'ten fazla konutu olan depremzedeye kredi verilmesi planlanmakta mıdır?”

Bakanlığınızca, 11/12/2024 tarihinde soru önergeme aşağıdaki cevaplar verilmiştir:

" Geline tarih itibariyle Hatay ilinde özelinde bina bazlı yerinde dönüşüm başvuru sayısı 36.389 adettir. Bu yapılardan salt çoğunluk sağlanan 16.908 adet yapıya ilişkin, idaresince ruhsatlandırılarak hibe ve kredi destekleri ile inşaat süreci devam eden konut ve işyeri sayısı ise 3.374 adete ulaşmıştır."

Öte yandan Bakanlığınızca 5 Şubat 2025 tarihinde yapılan açıklamada, "Yerinde Dönüşüm Başvuruları İçin Son Ruhsat Tarihi 30.06.2025. Belirtilen tarihe kadar tanzim edilen yapı ruhsatlarına ilişkin hibe ve kredi desteği talepleri değerlendirmeye alınacaktır" ifadesi kullanılmıştır.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda aşağıdaki sorularıma cevap verilmesini arz ederim:

- 1) 11/12/2024 tarihinden sonra Hatay'da yerinde dönüşüm konutlar için kaç yeni başvuru alınmıştır?
 - 2) Bu başvurularla birlikte yerinde dönüşüm için yapılan başvuruların kaç tanesi için inşaata başlanmış, kaç tanesi tamamlanmıştır?
 - 3) Deprem bölgelerinde yerinde dönüşüm başvuruları için son ruhsat tarihinin 30.06.2025 olarak belirlenmesinin gerekçesi nedir?
 - 4) Yerinde dönüşüm son ruhsat tarihinin 30.06.2025 tarihi olarak belirlenmesi Hatay'da tek iş kalemleri yerinde dönüşüm projeleri olan yerel müteahhitlerin ve şehirde inşaat iş kolunda hizmet veren yardımcı sektörlerin sıkıntı yaşamasına sebep olmayacak mıdır?
 - 5) Hatay'da yerel müteahhitlerin devam eden deprem konutları inşaatlarından ve burada iş yapan firmalardan alt taşeronluk alamadığı dikkate alındığında, deprem konut yapım ihale şartnamesine yerel müteahhitlerden ve yerel inşaat malzeme üreten firmalardan belli oranda hizmet alınması zorunluluğunun getirilmesi düşünülmekte midir?
 - 6) Hatay' da ve depremden zarar gören illerde yerel müteahhitlerin ve yerinde dönüşüm yaptırmak isteyen depremzedelerin mağduriyetinin giderilmesi için son ruhsat verilme tarihinin uzatılması düşünülmekte midir?
 - 7) Deprem bölgelerinde yerinde dönüşüm konutlar için:
 - İlk konut için 750 bin TL hibe (nakdi veya inşaat malzemesi) ve 750 bin TL kredi
 - İkinci konut için hibe olmadan 750 bin TL kredi
 - Üçüncü konut için hibe olmadan 750 bin TL krediolmak üzere en fazla 3 konut için başvuru yapılabilir. 3'ten fazla konut için başvuru kabul edilmeyip kredi verilmemektedir.
- Yerinde dönüşüm için yapılan başvuruların inşaat haline dönüşmeme nedeni inşaat maliyetlerinin yüksekliği karşısında verilen hibe ve kredinin düşük kalması mıdır?

8- Vatandaş yerinde dönüşümü teşvik etmek amacıyla verilen kredi ve hibe miktarının yükseltilmesi düşünülmekte midir?

9- Vatandaşın mülkiyet hakkının korunması da dikkate alınarak, yerinde dönüşümdeki en fazla 3 konut için olan kredi başvuru kısıtlaması kaldırılarak, 3'ten fazla konutu olan depremzedeye kredi verilmesi planlanmakta mıdır?

CEVAP

Asrın felaketi olarak nitelendirilen 7.7 ve 7.6 şiddetindeki depremler sonucu zarar gören bölgelerde Bakanlığımızca bölgesel ölçekte yürütülen yapım çalışmaları dışında, kentlerimizin kimliklerini kaybetmeden iyileşmelerini, kent içerisindeki bölgelerin karakteristikleri bozulmadan yeniden yapılanabilmelerini, ayrıca bu bölgelerden göçün engellenmesini, insanların alışık oldukları sosyal çevreden kopmamalarını sağlamak amaçlarıyla çok yönlü çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar başlıklar halinde aşağıda yer almaktadır.

- Şehir çeperlerinde belirlenen iskân alanlarında AFAD ve Bakanlığımız koordinasyonunda güvenli konut, işyeri ve donatıları üretilmektedir.
- Köylerimizde belirlenen toplu yerleşim alanlarında toplu köy konutu projeleri gerçekleştirilerek gerekli altyapı götürülmektedir.
- Şehir merkezlerinde hasarın yoğun olduğu kesimlerde 6306 sayılı Kanun uyarınca dönüşüm uygulamaları yapılmaktadır.
- Tüm yerleşkelerde evini kendisi yapmak isteyen hak sahiplerine uygun şartlarda hibe ve kredi destekleri verilmektedir.

Söz konusu çok yönlü ve eş zamanlı yürütülen uygulamaların; Bakanlığımız nezdinde yürütülen çalışmaların sosyal gerekliliklere, hak sahiplerinin talep ve dileklerine karşılık vermek üzere kurgulandığı yadsınamaz gerçektir.

Mevzuatları kapsamında Bakanlığımız ve AFAD nezdinde farklı statülerde sürdürülen söz konusu uygulamalardaki temel amaç; hak sahiplerinin tercihleri doğrultusunda sağlıklı ve güvenli konut ve işyerlerin hak sahiplerine sağlanarak olağan hayatın akışının tesisidir.

7452 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un Ek 1'inci Maddesi kapsamında yürütülen Yerinde Dönüşüm Projesi kapsamında hak sahiplerine sağlanacak nakdî veya aynî hibe ile yapım kredisine ilişkin usul ve esaslar 05.10.2023 tarihli ve 7700 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmiştir.

2023 yılının Temmuz ayında kamuoyuna duyurulan Yerinde Dönüşüm Projesi kapsamında üzerindeki yapıları anılan depremler dolayısıyla orta ve üzeri hasarlı olarak tespit edilen parsel maliklerinin salt çoğunluğunun kararına istinaden imar planları ve ilgili mevzuatları uyarınca ruhsatlandırılan projelere yönelik hibe ve kredi desteği sağlanmasına gelinen tarih itibarıyla devam edilmektedir.

Sürecin başlatıldığı günden bu yana 250 binin üzerinde aktif ön başvuru alınmış, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimiz ve Kentsel Dönüşüm Müdürlüklerimiz uhdesinde bilgilendirme, başvuru alma ve sonuçlandırma çalışmaları yürütülmüş, sadece faaliyete geçirilen 26 bilgilendirme ofisi ve iki adet gezici tır ile yaklaşık 150 bin afetzedeye yüz yüze görüşülmüştür.

Çalışmalar sürdürülürken, söz konusu başvuruların hangi parsel üzerinde hangi oranda alındığı dikkatle takip edilirken bir yandan ön başvurulara yönelik ruhsatlandırma süreçleri kısa periyotlar halinde düzenli olarak sahadan temin edilmiş, süreç hak sahipleri, proje paydaşları ve Bakanlığımız nezdinde işletilirken; hak sahiplerinin uzlaşma ve organizasyon, mülkiyet ve ruhsatlandırma safhalarında yaşadıkları güçlüklerin sebep olacağı gecikmeler ve yoksunlukların oluşmaması, yaraların bir an evvel sarılması, zarar gören yerleşkelerimizin süratle olağan hayatın akışına kavuşturulması temel maksatlarıyla kentlerimizin ve afetzedelerimizin ihtiyaçları doğrultusunda

hem yeni yerleşim alanlarında hem de hasarın yoğun olduğu il ve ilçe merkezlerinde zaman ve kaynak kaybına mahal verilmemek üzere Bakanlığımızca uygulamalar başlatılmıştır.

Yerinde Dönüşüm Projesi işletilirken süreç takip edilerek belirlenen program dahilinde yürütülen diğer tüm uygulamalar neticesinde afetzede hak sahiplerine yönelik ihtiyaç duyulan konut ve işyeri sayısının tamamına yönelik yapım çalışmalarına başlanılmakla birlikte, bu çalışmaların 2025 yılı sonuna kadar tamamlanması planlanmaktadır.